

XIII. Vándorcsizma Néptáncfesztivál Medgyesen

Június első szombatján kerül sor Medgyesen a Vándorcsizma Néptáncfesztiválra, amelyre sok szeretettel várnak minden érdeklődőt. A fesztivál szervezői az RMDSZ Szeben megyei valamint medgyesi szervezete, a Gyöngyvirág Néptáncsoport, a Medgyesi MADISZ és az EMKE Szeben megyei szervezete.

A június 6-ai fesztivál a néptáncsoportok felvonulásával kezdődik, a Millennium-Háztól a medgyesi polgármesteri hivatal előtti térig, ahol a polgármester köszöntőbeszéde után fellépnek a résztvevő néptáncsoportok. Ezután mindenkit várunk a Greweln-parkba, ahol a változatosabbnál-változatosabb műsorral várják az érdeklődőket.

Idén több gulyásfőző fogja megmutatni tehetségét a fesztiválon, az odalátogatók pedig kóstolót kaphatnak majd a finom főztekéből. Ha az olvasók között is van olyan, aki szeretne nevezni a versenyre, megteheti ezt az irodánkban (I.C. Brătianu utca, 32. szám alatt, hétköznapokon 8 és 15 óra között).

A fesztiválon a Medgyesi MADISZ Nagy-Küküllő-sátra alatt az érdeklődők hozzáférhetnek a havilap azon számaihoz, amelyek valamilyen oknál fogva nem jutott el a postaládájukba. Ugyanitt jelezhetik észrevételeiket, megrendelhetik a továbbra is ingyenes Nagy-Küküllő újságot akár az ismerősök, barátok, szomszédok számára. Gulyásszelvényeket ugyanitt válthatnak ki azok, akik fogyasztani szeretnék a versenyzők finom főztjeiből.

A felállított jurtaban óránként íjászati bemutatót nézhetnek, valamint a korbáccsal való csattintást is megtekinthetik az érdeklődők. A kicsiknek a Honfoglaló című játékot tanítják majd meg és játsszák el velük, továbbá idén is arcfestést és gyermekfoglalkozásokat biztosítanak a szervezők.

Idén is szerveznek könyvvásárt a szervezők a fesztiválon.

XIII. Vándorcsizma Néptáncfesztivál
Program – 2015. június 6., szombat

12:45 – Néptáncsoportok felvonulása – Millennium-Háztól a medgyesi polgármesteri hivatalig

13:00 – Polgármester köszöntőbeszéde

13:30 – Néptáncbemutató

15:00 – Ünnepi műsor a Greweln-parkban

18:00 – Táncház a Greweln-filagóriájában

Állandó programok a fesztivál alatt: íjászbemutatók, gyermekfoglalkozások, arcfestés, főzőverseny.

Szeretettel várunk mindenkit!

Fazekas Attila

2. oldal

Rólunk mondták

3. oldal

Az elmúlt egy
hónapban...

4. oldal

A gyöngyhalászatról

4. oldal

Országos szakaszon

6. oldal

Jelentkezni lehet az
Úszótáborba

7. oldal

Az élő könyvtárban

A lap megjelenését támogatja a:

C.I.Brătianu út 32 szám
Millennium Ház
551003 Medgyes
Szeben megye
Tel/fax:0269 832 657
www.medgyes.ro

Rólunk mondták

Az Európai Néppárt alelnöke, az európai kisebbségi szervezeteket tömörítő Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) elnöke, a román pártok elnökei és társelnökei, a Szövetség politikai partnerei, a magyarországi pártok és a határon túli magyar szervezetek elnökei, az erdélyi történelmi egyházak elöljárói és a hazai kisebbségi közösségek képviselői is részt vettek az RMDSZ 12. Kongresszusán, Kolozsváron. Köszöntőbeszédekben a 25 éves Szövetség eddigi érdekvédelmi és érdekképviseleti munkáját méltányolták, megbízható partnernek, a demokrácia és a jogállamiság elkötelezett letéteményesének nevezték az RMDSZ-t.

Mario David, az Európai Néppárt alelnöke magyarul köszöntötte a kongresszus résztvevőit, majd kiemelte: az RMDSZ olyan stabilitási tényezőt jelent a romániai politikában, amely az Európai Néppárt hasznos és fontos tagjaként hatékonyan képviseli a magyarság érdekeit. Az EPP alelnökének Kelemen Hunor az RMDSZ által létrehozott Martens-emléklakettet és emléklapot ajándékozott, köszönetet mondott a partnerségért és az eddigi segítségért, támogatásért.

Hans Heinrich Hansen FUEN-elnök azt hangsúlyozta: elfogadhatatlannak tarja, hogy egy európai demokráciában a kisebbségi nemzeti szimbólumok használatát megkérdőjelezzék, és nemzetbiztonsági veszélyként tüntetik fel az au-

Alina Gorghiu, a Nemzeti Liberális Párt társelnöke felszólalásában méltányolta a kongresszus jelszavát, és úgy vélte: Romániának valóban politikai újratervezésre van szüksége. „A választópolgárok egy új, másfajta politikai hozzáállást várnak el, nekünk pedig kötelességünk eleget tenni ennek az elvárásnak” - hangsúlyozta Gorghiu. Hozzátette: a hazai politikai életnek hozzáértő vezetőkre és új politikai mércére van szüksége. „Meggyőződésem, hogy mind a Nemzeti Liberális Párt, mind pedig az RMDSZ elég erős a romániai politika megváltoztatásához” - mondta a PNL társelnöke.

Vasile Blaga, a Nemzeti Liberális Párt társelnöke az RMDSZ negyedszázados fennállásának fontosságát hangsúlyozta. „Románia egyetlen olyan érdekvédelmi szervezete az RMDSZ, amely az erdélyi magyarok értékeit, törekvéseit hitelesen védi és képviseli” - jelentette ki Vasile Blaga, aki beszédében a Szövetségnek az emberi és kisebbségi jogok, valamint az ország demokratikus folyamatainak megerősítésében kifejtett munkáját méltányolta.

Daniel Constantin, a Konzervatív Párt elnöke felszólalásában üdvözölte az RMDSZ kitarító munkáját, amelyet a romániai magyarok érdekvédelme terén végzett az elmúlt 25 évben. „A politikai egyeztetések során mindig nagyobb megértésre találtunk a magyar politikusokban akkor, amikor a polgárok érdekeiről beszéltünk” - fogalmazott a Konzervatív Párt elnöke, aki arra is rámutatott: tiszteli az RMDSZ közéleti fellépését, hiszen bebizonyította, hogy fontos tényezője az ország stabilitása megőrzésének.

tonómiai-törekvéseket. „A többségnek meg kell értenie, hogy az autonómia-törekvések egyensúlyt jelentenek egy társadalomban, hiszen biztosítják azt, hogy az országban minden egyes közösség a saját ütemében fejlődjön, mert ezáltal hatékonyan járulhat hozzá az ország gazdaságához” - fogalmazott Hansen, hozzátéve: az RMDSZ-nek az elmúlt 25 évben bejárt útja tökéletes példa erre a fejlődésre és társadalmi hozzájárulásra.

Laurențiu Ștefan államfői tanácsos Románia elnöke, Klaus Werner Johannis üzenetét tolmácsolta az RMDSZ 12. Kongresszusán. Az államelnök üdvözölte a Szövetséget huszonöt éves fennállása alkalmából, és méltányolta eddigi politikai tevékenységét. Üzenetében ugyanakkor a magyarság érdekvédelmi szervezetének a hazai demokrácia megerősítésében nyújtott hozzájárulását is hangsúlyozta, és azt, hogy az RMDSZ együttműködése és párbeszéde modellértékű a közéletben.

Dr. Semjén Zsolt, a magyarországi Kereszténydemokrata Néppárt elnöke, a FIDESZ-KDNP képviselője, Magyarország miniszterelnök-helyettese felszólalásában elsőként Orbán Viktor miniszterelnök üdvözlését tolmácsolta. Köszöntőbeszédében azt hangsúlyozta: az RMDSZ az erdélyi magyarok értekeinek, érdekeinek egyetlen hiteles képviselője és védője. „Az erdélyi magyaroknak nem szabad elfogadniuk, megengedniük, hogy másodrangú tényezők-

Schiffer András, a Lehet Más a Politika társelnöke felszólalásában gratulált az RMDSZ negyedszázados eredményeihez, elismeréssel illette az RMDSZ alapító tagjait, és kiemelte: „egy ilyen negyedszázad utáni újratervezésről az anyaországban is példát vehetnénk”. Kós Károlyt idézve az RMDSZ autonómiatervezetének fontos szerepére is rámutatott Schiffer, majd hangsúlyozta: „a romániai magyarság összekötőkapocs az egymásra utalt Románia és Magyarország között”.

Tóbiás József, a Magyar Szocialista Párt elnöke felszólalásában úgy vélte: a romániai magyar nemzeti közösség ma olyan jogokat tudhat magáénak, amelyek 25 évvel ezelőtt csak vágyaikban éltek - magyar iskolák, kiterjedt magyar nyelvű egyetemi oktatás, kulturális és tudományos intézmények, visszanyert műemlékek. „A Szövetség nélkül a magyarok lakta települések gazdasági fejlődéséről sem beszélhetnénk, és a magyar-román együttélés új korszakának megteremtése is az RMDSZ nevéhez fűződik” - mondta Tóbiás József, aki az RMDSZ-t a romániai politikai élet legstabilabb és legállandóbb szervezetének nevezte.

„Számunkra a párbeszédnek nem csak arról kell szólnia, hogy mit mond, és mit akar a többség. Az is szempont kell, hogy legyen, amit mi, kisebbségként szeretnénk. Bár 25 évvel a rendszerváltás után azt látjuk, hogy a párbeszéd súlypontja egyre inkább abba az irányba tolódik el, hogy mit vár el tőlünk a többség, és hogy nekünk mit kell teljesítenünk, bízom abban, hogy közös erővel át tudjuk törni ezt a falat” - mondta

ként kezeljék őket országukban, hiszen az Európai Unió nemzetei között nincs rangbeli különbség” - tette hozzá Semjén Zsolt, aki azt is kiemelte: az erdélyi magyarok soha nem követeltek olyasmit, ami ne lenne általánosan elfogadott Európában.

Victor Ponta, Románia miniszterelnöke sikert kívánt a Szövetség jövőbeli terveihez. Hangsúlyozta, továbbra is az RMDSZ a romániai magyarság egyetlen legitim politikai képviselője, és ez a választópolgároktól kapott „jogosítvány”. „Meggyőződésem, hogy ezt a jogosítványt 2016-ban is felmutatják majd, hiszen létfontosságú az, hogy a magyar közösség képviselői jelen legyenek Románia demokratikus intézményeiben” - fogalmazott a miniszterelnök.

Az egyéni jogok megtartásának, a szabadság kivívásának harca nem fejeződött be, hiszen ezeket a jogokat egy közösség nem nyeri el végérvényesen - fogalmazott Călin Popescu Tăriceanu, a Liberális Reform Párt elnöke, a szenátus elnöke a kongresszuson. „Az RMDSZ-szel való kormányzásunk idején közösen tettünk azért, hogy a nemzeti kisebbségek megőrizhessék jogaikat, kultúrájukat. Sajnálatos, hogy most több rendben annak lehetünk tanúi, hogy az alapvető demokratikus értékek veszélyeztetve vannak” - mutatott rá Románia egykori miniszterelnöke, aki úgy vélte, az ország sokkal szegényebb lenne az itt élő nemzeti kisebbségek értékalkotó hozzájárulása nélkül.

Berényi József, a szlovákiai Magyar Közösség Pártjának elnöke kongresszusi felszólalásában.

Az RMDSZ nem áruló, az MPP nem egyébségbontó - mondta a 12. Kongresszus résztvevőit üdvözlő beszédében Biró Zsolt, a Magyar Polgári Párt elnöke. Felszólalásában azt is hangsúlyozta: a két politikai szervezet céljai közösek még akkor is, ha az eszközeik különböznek. „Készek vagyunk lezárni egy korszakot, a testvérharcnak vége. Ezzel a gondolattal indítottunk el egy folyamatot néhány éve, ez vezérelt bennünket akkor, amikor együttműködési szerződést írtunk alá” - tette hozzá az MPP elnöke, aki úgy vélte, a hazai társadalom 25 év után problémákkal és frusztrációkkal teli, bűnbakkereső állapotban van, ezért a magyar szervezetek helyzete sem könnyű. Biró Zsolt szerint a hazai magyar közéletben egy dolgot továbbra is szem előtt kell tartani: a közös célokat.

„Tanúja voltam a felhőtlen gyerekkornak, amikor még mindenkit áthatott a tenni akarás, aztán tanúja voltam a viharos kamaszkornak is, most pedig az újratervezésnek. Utatokon szem előtt kell tartanotok azt, hogy akiben sokan megbíznak, azon sok mindent kérnek számon” - üdvözölte a 25 éves RMDSZ-t a kongresszuson Adorjáni Dezső Zoltán, a Romániai Magyar Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke. Hozzátette: a magyarság egy sajátos sors által összehozott közösség, amelyet összetartanak a hagyományai, zászlói, egyházai, értékei, az RMDSZ pedig nem egyszerűen egy politikai szövetség, hanem értékközösség is.

A Szövetség elmúlt egy hónapi munkája

Az RMDSZ idén tavasszal 300 ezer lej értékben oszt ki támogatást erdélyi ifjúsági közéleti tevékenységekre, valamint az ifjúsági főváros magyar vonatkozású programjaira – tájékoztatott április 15-én Kovács Péter főtitkár.

9 százalékra kell csökkenteni a közüzemi szolgáltatások hozzáadottérték-adóját (TVA): „A Romániai Magyar Demokrata Szövetség 2015 áprilisi kongresszusán fontos szociálpolitikai célkitűzéseket fogalmazott meg a következő évekre vonatkozóan. Ezek mielőbbi gyakorlatba ültetése, akárcsak az adótörvénykönyv módosítása mindannyiunk érdeke” – fogalmazott Borbély László, az RMDSZ parlamenti képviselője. Hozzátette, az adótörvénykönyv módosításának több kitételét a Szövetség is támogatja, hiszen azok olyan adókedvezményeket tartalmaznak, amelyek előnyösen érintenek mind az állampolgárokat, mind pedig a cégeket.

„Az RMDSZ 3 százalékos bejutási küszöböt javasol és támogat a megyei önkormányzati választások esetében, hiszen úgy gondoljuk, hogy ez egy méltányos arány, amely közösségünket is segíti. A parlamenti választások esetében pedig kezdeményezzük a listás rendszerre való visszatérést, valamint azt, hogy valamennyi megyének legkevesebb két szenátora és négy képviselője legyen. Ez jelentős létszámcsökkenést jelentene a jelenlegihez képest, ugyanakkor az arányos képviselő elve is érvényesülne” – hang-

gánum a kormány kezdeményezéseként mutatta be a Szövetség 12. kongresszusán elfogadott, a családok támogatását célzó dokumentumba foglalt elképzelést.

Hatékony módszert javasoltunk az egészségügyben dolgozók fizetésének növelésére – jelentette ki László Attila, az RMDSZ szenátora az új adótörvény-tervezet vitáján, ahol kilenc szavazaton múlt annak a módosító indítványnak az elfogadása, amely 16 százalékos jövedelem-kiegészítést biztosított volna az egészségügyi, illetve a szociális ellátásban dolgozók számára. „Mivel a végső döntést a közeljövőben a képviselőház hozza meg, reális esélyt látok arra, hogy mégis elfogadásra kerüljön ez” - emelte ki a szenátus Egészségügyi Bizottságának tagja.

„A nagycsaládok támogatását szorgalmazza a Romániai Magyar Demokrata Szövetség az Adótörvénykönyv-tervezet vitáján. A megfogalmazott javaslat alapján a sokgyerekes családok a személyi jövedelemadó befizetésekor, ennek részleges vagy teljes eltörlésében részesülnének, ezáltal serkenténék azoknak a szülőknek a munkahelyre történő visszatérését is, akik gyereknevelési szabadságon voltak” – tájékoztatott Korodi Attila, az RMDSZ Hargita megyei parlamenti képviselője. A Szövetség törvényhozója hangsúlyozta, Romániában kiemelt fontossággal kell kezelni minden olyan lehetőséget, amely családbarát adókedvezményt ültetne gyakorlatba, ugyanakkor emlékeztetett arra is, hogy az RMDSZ az elmúlt időszakban számos körben egyeztetett a családok és nagycsaládok jogaival foglalkozó civil szervezetekkel, valamint a Szövetség 12-ik kongresszusán dokumentumot foga-

súlyozta Kelemen Hunor szövetségi elnök április 20-án, hétfőn a választójogi törvények kapcsán az államfővel folytatott egyeztetést követően.

Az Iskola másként hét megszervezésének átgondolását szorgalmazza Biró Rozália: „Meg kell adni az iskoláknak azt a lehetőséget, hogy saját döntésük alapján időzítsék ezt a hetet, szélesebb körű együttműködésben a vállalatokkal, a civil szférával, a szociális intézményekkel, ezáltal a diákok vállalkozói készségét, szociális érzékenységét is fejlesztené a program” – nyilatkozta az Iskola másként héttel kapcsolatban Biró Rozália, a szenátus Emberjogi, Vallási és Kisebbségügyi Állandó Bizottságának elnöke, aki szerint az eredményesség fokozása érdekében, a helyi önkormányzatokkal együttműködve, a projekt keretében ingyenes közszállítást, múzeum- és színházlátogatást lehetne biztosítani a tanulóknak.

A tagállamokban egyre nagyobb az intolerancia szintje, éppen ezért az Európai Parlamentnek kezdeményeznie és nyomást kell gyakorolnia az Európai Unió Tanácsára és az Európai Bizottságra, hogy fogadják el azt az irányelvet, amely előírja a személyek közötti egyenlő bánásmód elvének betartását – fogalmazott Winkler Gyula szerdán, április 22-én az Euranet Plus által szervezett kerekasztal megbeszélésen, amelynek az említett direktíva volt a témája.

Az RMDSZ által kezdeményezett, a

dott el a családok segítése érdekében.

A Romániai Országos Országút és Autópálya Társaság (CNADNR) köteles lenne felújítani, illetve beruházni azon nemzeti útszakaszokon, amelyek municípiumokon haladnak át, amennyiben Moldován József Hargita megyei parlamenti képviselő törvénymódosító-javaslatát megszavazza a Parlament Alsóháza.

A területalapú támogatások kifizetésének procedúráját rendezi az a 3/2015 sürgősségi kormányrendelet, amelyről kedden, május 6-án szavazott a Képviselőház plénuma. Mielőtt napirendre került volna a jogszabálytervezet, a szakbizottsági vitán az RMDSZ javaslatait Kelemen Attila, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője, a bizottság alelnöke tartotta fent, valamint az ülésen jelen volt Tánzos Barna szenátor is. Az RMDSZ módosító-javaslatai között szerepelt az, hogy a közbirtokosságok és az egyesületek is igényelhesse a területalapú támogatást.

A Képviselőház szerdán, május 6-án szavazott a pártfinanszírozást szabályzó törvényről, amelyet az államelnök küldött vissza Parlamentnek újratárgyalás céljából. Az Államelnöki Hivatal által észlelt hiányosságok közül számos megegyezett az RMDSZ által is többször felvetett aggályokkal, ám az újabb parlamenti vita csak részben oldotta meg a kérdéses szabályozásokat, így a Szövetség nem támogatta a törvény módosítását.

A tömbházlakások hőszigetelésére vonatkozó sürgősségi kormányrendelet kiegészítésének RMDSZ-es kezdeményezését ismertette csütörtöki, május 7-i sajtótájékoztatóján Cseke Attila parlamenti képviselő. A Szövetség képviselője, Antal István Hargita megyei képviselővel közö-

menyiségalapú hulladékgyűjtés és -elszállítás bevezetését szorgalmazó törvény parlamenti vitájáról számolt be csütörtöki, április 23-i sajtótájékoztatóján Cseke Attila parlamenti képviselő.

A kétnyelvű utcanévtáblák miatti jogtalan büntetések ellen azonnali fellépésre, szankciókra van szükség: a marosvásárhelyi kétnyelvű utcanévtáblák továbbra sem rendeződő kérdéséről, valamint Románia nemzetközi kötelezettségeiről beszélt, április 28-án a képviselőház plénumában Borbély László, az RMDSZ képviselője.

Ismét napirendre kerül az új erdészeti törvény kérdése, miután az államelnök újratárgyalás végett visszaküldte azt a Parlamentnek. Az újratárgyalási eljárásról Molnár Zsolt, az RMDSZ képviselője, a Környezetvédelmi bizottság tagja elmondta, hogy ezúttal csak az államelnök által kifogásolt kérdéseket vitatják majd meg. Az RMDSZ három elvet tartott szem előtt: szüntessük meg az illegális fakitermelést, szorítsuk vissza a monopolhelyzet-közeli nagy-vállalatokat és hozzuk előnyös helyzetbe a hazai erdőtulajdonosokat és faipari vállalatokat.

Az adótörvénykönyv módosítása, valamint a különböző adónemek átalakítása közepette a kormánykoalíció ki szeretné sajátítani a közüzemi szolgáltatások, illetve a rezsiköltségek áfacsökkentésének kezdeményezését – nyilatkozta Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei parlamenti képviselője azt követően, hogy több sajtóor-

sen egy olyan módosító javaslatot nyújtottak be, amelyben azt indítványozzák, ne csak a külső hőszigetelésre összpontosítson az Országos Hőszigetelési Program, hanem a tömbházlakások fűtés- és melegvíz-rendszerének modernizálását is vállalja fel.

„A Mikó-ügy precedenst teremt arra, hogy az eddig rendezett tulajdonjogi helyzeteket visszafordítsák, hogy intézményi és igazságszolgáltatási eszközökkel megkérdőjelezzék azt, hogy az egyházak jogot formálhatnak elkobzott és visszaszolgáltató ingatlanjaikra. Félő, hogy ez az eljárás a jogállamiságra vonatkozó aggályokat is ébreszt” – jelentette ki Kelemen Hunor szövetségi elnök április 30-án, csütörtökön Strasbourgban, az Európai Parlament kisebbségi frakcióközi munkacsoportjának ülésén, amelyen a Mikó-ügy történetét, a tulajdonjog romániai helyzetét, az ingatlan-visszaszolgáltatási és kárpótlási folyamat jelenlegi állását ismertette. Az RMDSZ elnöke azt is hozzátette: nem zárható ki annak veszélye, hogy a Mikó-ügyben tapasztaltak a többi egyházra is kiterjedhetnek, a teljes visszaszolgáltatási folyamatot vonhatják kétségbe. Az ügynek kisebbségjogi és tulajdonjogi vonatkozásai egyformán fontosak, ezért sem hagyhatjuk szó nélkül mindazt, ami ennek kapcsán az utóbbi időben történt – mondta Kelemen Hunor a kisebbségi Intergroup tagjainak, akiknek azt is hangsúlyozta: a nyelvi jogok gyakorlatba ültetése is akadozik Romániában, erre példa a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, ahol nem alkalmazzák a magyarság oktatási törvénybe foglalt jogait.

Nemes mesterség a gyöngyhalászat - DE NE MEDGYESEN TEGYÜK

Annak margójára, hogy a közelmúltban itt jártak a Nemzetstratégiai Kutatóintézet képviselői...

Tekintsük vissza az időben: Medgyesen 1722-ben római katolikus elemi iskolát alapítottak, kisebb megszakításokkal 1948-ig működik amikor államosítják a felekezeti iskolákat. Medgyesen megszűnik a római katolikus és a református elemi iskola. A magyar iskola tagozatként működik tovább a volt magyar állami iskolában.

1766-1769 között a medgyesi piarista gimnáziumban Dugonics András a poézist és a retorikát tanítja. Ő az első magyar regény, az Etelka alkotója.

1983-ban, magyar tannyelvű középiskolai osztály indul. Kiseb, nagyobb létszámmal, a középiskolai osztályok jelenleg a Földgázipari Szakközépiskolában működnek.

1990 februárjában, a marosvásárhelyi Fekete Március előtt jött létre Medgyesen az ön-álló Magyar iskola, a volt római katolikus, ferences iskola épületében. Közel 400 diák járt akkor a 10-es számú Általános Iskolába.

1998-ban megható névadó ünnepség keretében az iskola felvette a Báthory István általános iskola nevet. 1576. január 28-án a Medgyesen tartott országgyűlésen a lengyel követek itt hívták meg Báthory Istvánt a lengyel trónra.

Hatalmas összefogással, lelkesedéssel, fáradságot nem ismerve, kétszeri nekirugaszkodásra, három év alatt sikerült új iskolaépületet

adni a 290 éves Alma Maternek. Köszönet érte a magyar történelmi egyházaknak, pedagógusoknak, szülőknél és nem utolsó sorban a medgyesi RMDSZ-nek!

Számos közösségi rendezvénynek, ifjúsági programnak, a 15 éves Magyar házunk, a Millennium ház ad lehetőséget és otthont. Úgy gondolom, van közösségi élet Medgyesen, Szeben megyében. Van közösségépítő és fejlesztő munka, vannak még magyar ajkú polgárok a szórványban.

Medgyesen nem megoldás a VIII.-os diákok csábítása a tömbmagyarságba. Annak ellenére, hogy Székelyudvarhely elég közel van, számunkra létfontosságú a magyar diákok helyben maradása. Meg kell teremtsük az itthon maradás lehetőségeit, még akkor is ha ez a lehetetlent sarkalja.

Ha a megmaradásunkat egy iskolaközpont létrehozása jelenti, akkor a közösség össze-

fogásával ebben kell gondolkodni, óvodától-középiskoláig biztosítanunk kell a magyar nyelvű oktatást.

Ha a megmaradásunkat, a fiatalok itthon maradását a munkahelyteremtés jelenti, akkor meg kell mindent tenni annak érdekében, hogy munkahelyeket teremtsünk a medgyesi, Szeben megyei magyaroknak.

Ha megmaradásunkat elősegíti az, hogy a fiatalok külföldön tapasztalatot szereznek és itthon kamatoztatják ezt a saját közösségében, akkor segíteni kell a fiataloknak ezen tapasztalatok kihasználására.

El kell kerülnünk azt, hogy közösségünk elvasson, kikopjon lassanként, de erre nem az a megoldás, hogy kiköltöztetjük, elcsábítjuk egyenként szülővárosából, szülőfalujából a fiatalot hanem az, hogy megteremtsük az itthon maradás lehetőségeit.

Ha ezeket a lehetőségeket nem teremtsük meg, függetlenül attól, hogy milyen okok miatt, akkor főleg a szórványban nagyon gyorsan kiürülnek az iskola padjai, megszakad a kapcsolat az anyanyelvvel, kivándorolnak, vagy nem vállalnak gyereket, kiöregedik a közösség, kiöregedik a szórvány, nem lesz iskola, nem lesz aki a templomokba az igét magyarul hallgassa. Amikor ez bekövetkezik, akkor már csak legendák és temetőink utalnak arra, hogy éltek magyarok. Kihall egy közösség, kihall egy végvár.

Dr. Balázs Béla Attila

Irodalomból jeleskedtek a medgyesi diákok

Idén is sor került a Mikes Kelemen Magyar Nyelv és Irodalom Tantárgyverseny helyi, megyei és országos szakaszára. Utóbbi Szilágy megyében, Zilahon volt megszervezve április 10-11-

12-én. Szeben megye legjobbjai – név szerint Molnos Ibolya, a szebeni Octavian Goga Elméleti Líceumból, Vinczi Márk, a medgyesi Báthory István Általános Iskolából és Buryán Tünde, a med-

gyesi Nemzeti Gázipari Líceumból – is részt vettek a verseny országos fordulóján.

Színes programmal készültek a verseny szervezői, a mindkét napon újabb tapasztalatokkal gazdagodhattak. Pénteken, a dolgozatok leadása után dr. Balázs Imre József, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar nyelv- és irodalom szakának docense tartott előadást. Ennek során Hervay Gizella költészetéről beszélt, A szó nem hasonlat többé címmel. A tanulók a későbbiekben a LÁTÓ szépirodalmi folyóirat szerkesztőségével író-olvasó találkozón vettek részt, ahol Demény Péterrel, Dimény Lászlóval, Kovács András Ferencsel, Szabó Róbert Csabával és Vida Gáborral beszélgethettek.

A szombati nap kirándulásról szólt. Olyan helyekre jutottak el a diákok, mint a zsigó Botánikus kert és Szilágycseh, ahol A húszmilliódik év című előadást mutatták be a Szilágycsehi Diákszínjátszó Csoport tagjai. Este pedig László László előadását hallgatták meg Kincs Gyula, életéről, aki Ady Endre tanára és mentora volt.

Szép emlékekkel, új tapasztalatokkal és jó eredményekkel tértek haza a Szeben megyei diákok Zilahról.

Szatmári Noémi

Bartók Béla – a nagy magyar zenetudós

A 20. század egyik legjelentősebb zeneszerzője, népzene kutató és –gyűjtő, Bartók Béla, 1881. március 25-én született Nagyszentmiklóson (Sannicolau Mare), Bartók Béla Viktor János néven.

Édesapja, id. Bartók Béla a város iskolájának az igazgatója volt, aki zongorán, csellón játszott, zenekert vezetett, sőt zeneszerzéssel is foglalkozott. Kiharcolta a mezőgazdasági iskola új otthonának a felépítését, amelyet korszerű oktatási központtá alakított, megszervezte az első zene- és dalegyletet és számos nagyszerű hangversenyt szervezett. Schreyer Viktor úgy vélekedett, hogy a kis Béla apjától örökölte tehetségét. Édesanyja Voit Paula volt, aki német származása ellenére magyar szellemben nevelte gyermekeit. Tanítói oklevelet szerzett, és a nagyszentmiklósi iskolában tanított. „Azt hiszem, zenei tehetséget, muzsikus hajlamomat ettől a finom lelkű, drága asszonytól örököltem” – vallotta Bartók életrajzában.

Bartók Béla visszahúzódo természetű gyermek volt, de nagyon korán érdeklődni kezdett a zene iránt: már egyéves korában jelezte, melyik zenét szereti és melyiket nem, másfél éves korában felismert egy dallamot, hároméves volt, amikor már fejlett ritmusérzéke volt, négyéves korában pedig egy ujjal kipötyögtette a zongorán a negyven ismert dallam közül azt, amelyiknek a dal kezdő szavát megmondták. Ezek többnyire népies műdalok voltak. Figyelmét leginkább a hangszerek kötötték le, valóságos tanulmányokat végzett a vonós hangszereken.

A zene mellett természetszerető is volt, selyemhernyókat is tenyésztett. Bartók Béla negyedik osztályig – feltehetően – nem járt iskolá-

ba, de anyjának köszönhetően már nyolc éves korában magánúton levizsgázott az I–IV. osztályos tananyagból. Hatéves korában utazott el először otthonról, az ausztriai Radegund-fürdőhelyre, apjával, innen írta első levelét édesanyjának.

Kilenc évesen a pesti Zeneakadémiára iratkozott be, ahol megtanult zongorázni és a zeneszerzést sajátította el. Kodály Zoltánnak köszönhetően behatóan foglalkozott a magyar népzenevel, illetve összehasonlító kutatások végzett az erdélyi és a szomszéd népek népzeneje között.

Az egész család életére változással idős Bartók Béla halála, aki 32 éves korában hunyt el, 1888. augusztus 4-én. 1889 nyarán a tanítói állásra mást neveztek ki, a zongoraórák pedig nem biztosították a család megélhetését, ezért elköltöztek Nagyszőlőse, ahol az anyja ismét taníthatott. Ezek után évenként költöztek: Nagyvárad, Pozsony, Beszterce után végleg Pozsonyban telepedtek le.

Bartók 1890 körül kezdte komponálni első zongoradarabjait, többször megfordult szülővárosában az első világháború előtt és után is. Április 13-án itt tartotta első nyilvános hangversenyét a Fekete Sas szállodában, amit nagy siker övezett. 1899-ben sikeresen felvételizett a pesti Zeneakadémiára, 1901-től a egyszerre végezte a zongora és zeneszerzés szakokat. Amíg zongoristakarrierje felfelé ívelt, zeneszerzőként sokáig stagnált, és csak Richard Strauss zenéje hatott rá igazán, műveire egyre jellemzőbb lett a magyaros hangzás. 1903-ban zongoraórákat vett Dohnányi-tól, ekkor születtek meg erős nemzeti jelleggel bíró művei, többek között a Kossuth-szimfónia. Következő év nyarán Gerlicpusztán pihent, ahol először találkozott az igazi magyar paraszzené-

vel. Ezután egyre több időt szentelt a népzene gyűjtéseknek, az akkori technika lehetőségeit kihasználva, fonográfal járta a falvakat, s a gyűjtéseit egyre tudatosabb tudományos részletességgel dolgozta fel.

1906-ban Kodály Zoltánnal közösen Magyar népdalok – énekhangra és zongorára címmel húsz feldolgozást írtak, ezzel elkezdődött új alkotói korszaka. Ugyanekkor kezdődött el tudósi munkája: elsődlegesen a magyar, majd a környező népek zenéjét is kezdte gyűjteni, s csakhamar zenéjében is megjelentek ezek a motívumok. 1918-ig mintegy 3500 román, 3200 szlovák dalmot jegyzett le. 1907 januárjától zongoratanár a Zeneakadémián, egykori tanárának utódjaként, a következő évben jelentek meg első, nagyobb lélegzetű művei. 1909. november 16-án vette el első feleségét, Ziegler Mártát, majd 1910-ben megszületett fiuk, ifj. Bartók Béla.

Zeneszerzői munkáját ekkor még a közönség és a kritikusok részéről erős elutasítás jellemezte.

1911-től 1920-ig Rákoshegyen élt és alkotott. 1915-ben újra komponált – főleg román népzenei ihletésre, 1916-ban pedig A fából faragott királyfit, illetve a II. vonósnyegyest.

Első zeneszerzői sikereit A fából faragott királyfinak és a A kékszakállú herceg várának köszönhetette. Utódai ma is őrzik gyermekkori jegyzetfüzetét, amelyet Nagyszőlősen írt, ami egy több mint száz oldalnyi értékes dokumentum.

Pozsonyban megismerte a zeneirodalom klasszikusait, partitúrákat vett és játszott, halhatlan inspirációt jelentett számára Dohnányi Ernő. Ő volt az első, aki Bartóknak konkurens volt, őt követte akkor is, amikor nem Bécsbe,

hanem a pesti Zeneakadémiára ment tanulni.

1919-ben tért vissza Nagyszentmiklóstra, melynek környékén népdalt gyűjtött. Búcsúlátogatására 1926 februárjában került sor, egy romániai hangversenyturnéja alkalmából, amikor meglátogatta apja sírját is. Szülőföldjén szerzett élményei nyomán két újabb szerzeményt komponált.

Bartók 1920 elején a kivándorlást fontolgatta, de végül maradt, és 1921-ben megírta A magyar népdalról című monográfiáját. A húszas évek elejétől újra sűrűn koncertezett, negyvenedik születésnapja alkalmából a nemzetközi szak-sajtó is részletesen foglalkozott vele. Külföldi koncertjein többek között megismerkedett Igor Stravinskyvel, Maurice Ravellel és Karol Szymanowskival is, valamint egyre többször jelent meg a színpadon is, saját műveivel. Anglia, Hollandia és elsősorban Németország voltak utazásainak legfőbb állomásai, de a húszas évek végén előbb az Egyesült Államokba, majd a Szovjetunióba is eljutott. 1923-ban elvált Ziegler Mártától, majd Budapesten egyik tanítványát, Pásztory Dittát vette feleségül. Fiuk, Bartók Péter 1924-ben született.

1925-ben újabb szerzői csend, majd a következő év nyarától új, igen aktív alkotói korszaka következett, rendkívül sok zongoradarabot komponált ekkor. Amerika után a Szovjetunióban adott koncerteket, ezalatt a Húsz magyar népdalt komponálta meg. 1930-ban Corvin-koszorú kitüntetésben részesült, 1931-ben, a II. zongoraversennyel zárult le ez a korszak.

1932-ben a kairói arab zenei kongresszuson vett részt, ahol zenét is gyűjtött. Közben folyamatosan rendezte a háború előtt gyűjtött népzenei anyagait, munkáját 1935-től már mint a Magyar Tudományos Akadémia tagja végezhet-

te. Ezzel egy időben több előadást tartott Európa nagyvárosaiban, írásai megjelentek a szaklapokban.

Bartók Béla utolsó hangversenyére Erdélyben, Temesváron 1936. május másodikán került sor, Zathureczky Ede hegedűművésszel. Zenéjében egyre gyakrabban kapcsolódott össze a klasszikusok hagyománya és a paraszti népzene. Művészetének ezt az irányát „zseniális egyszerűség”-nek nevezte el, a Divertimento eme korszakának összefoglalása, amit már Svájcban komponált.

1938-tól kezdődően, a nemzetiszocializmus európai és magyar felerősödésével párhuzamosan újra felerősödött fel benne a kivándorlás gondolata. 1939 decemberében meghalt édesanyja, akivel mindaddig nagyon szoros kapcsolatban volt, így 1940 tavaszán, amerikai hangversenykörútján végleg elhatározta, hogy hosszabb időre az Egyesült Államokba utazik. Október 8-án lépett fel utoljára Budapesten, négy nappal később elutazott és ideiglenesen az Egyesült Államokba, ahol azonban soha nem kért amerikai állampolgárságot, mindvégig magyar állampolgár maradt, mert később haza szeretett volna térni. 1940 októberében keltezett végrendeletében írta: „Mindaddig, amíg a budapesti volt Oktogon-tér és a volt Körönd azoknak az embereknek a nevéből van elnevezve, akikről jelenleg van, tovább-

bá mindaddig, amíg Magyarországon erről a két emberről elnevezett tér vagy utca van, vagy lesz, rólam az országban ne nevezzenek el sem teret, sem utcát, sem nyilvános épületet; velem kapcsolatban emléktáblát mindaddig ne helyezzenek el nyilvános helyen.”

1940-ig tartó tudományos munkáját, azaz a 13 000 tételből álló teljes hanganyagot újrarahallgatta az MTA, és előkészítették a magyar népzenei gyűjtemény számára.

Amerikában főként tudományos munkát végzett (a délszláv népzene rendezésével foglalkozott, amit a Columbia Egyetem Parry-gyűjteménye őriz), de anyagi helyzete folyamatos fizikai munka végzésére kényszerítette, koncertezni csak ritkán tudott. 1941 márciusában, a Columbia Egyetemen a délszláv népzeneiről tartott előadást, nem sokkal később az egyetem díszdoktorává avatta. 1943-ban a Harvard Egyetemen tartott előadásorozatot az új magyar zene kérdéseiről, de három alkalom után egészségre összeomlott. 1942 áprilisa óta küzdött leukémiájával, kórházi kezelésének költségeit az amerikai zeneszerző egyesület fizette, majd hosszas betegeskedés után 1945. szeptember 26-án elhunyt. Földi maradványait 1988-ban országos médiafigyelem kíséretében hozták haza, s helyezték örök nyugalomra Budapesten, a Farkasréti temetőben.

Népzene kutató művészete és tudományos teljesítménye nemcsak a magyar és az európai zenetörténet, hanem az egyetemes kultúra szempontjából is korszakalkotó jelentőségű.

Emlékét szobrok, emléktáblák, kulturális intézmények, utcák, terek sokasága őrzi, határon belül és kívül, de még a Merkúr bolygó egyik krátere, valamint a 4132-es kisbolygó is a Bartók nevet viseli.

Szatmári Ferenc

Jelentkezni lehet az V. Úszótáborba

Minden évben meghirdetjük úszótáborunkat a Szeben megyei magyar diákok számára.

Az egy hetes táborban az úszni tanulóknak lehetőségük lesz négy úszási technikát elsajátítani, akik pedig már úsznak, tovább fejleszthetik technikájukat. Ezen kívül rengeteg sport és kézműves foglalkozást tervezünk, valamint szórakozásra is lesz lehetőség, többek között egy gitárdallammal kísért tábortűz melletti hangulatos estére is sor kerül.

Olyan V. – XII. osztályos diákok jelentkezését várjuk, akik aktívan szeretnék szabadidejü-

ket eltölteni, szeretik a kihívásokat, a tevékenységek sokféleségét, ismerkedni akarnak és nem utolsósorban meg akarnak tanulni úszni. Fontos tudni, hogy a tanítás szakképzett oktató segítségével történik és a különböző tevékenységeket csoportvezetők kísérik.

Az úszótábort 2015. július 26. és augusztus 1. között szervezi meg a Medgyesi MADISZ Szentegyházán, a Napsugár Kempingben.

Jelentkezni június 15-ig lehet, és mivel a táborban összesen 66 fiatal vehet részt, a létszám korlátozott!

Részvételi díj: 150 lej, ami a következőket foglalja magába:

- szállítást (Medgyes, Millennium-Háztól – Szentegyháza, Napsugár Kemping útvonal)
- szállást, komfortos kis faházikókban, a Napsu-

gár Kempingben (<http://www.napsugarpanzio.ro>)

- napi 3 étkezést a Napsugár Panzió vendéglőjében
- úszást és úszásoktatást (napi 2-3 óra)
- szükséges kellekeket a szabadidős tevékenységekhez és játékokhoz
- V. Úszótábor pólót (S – XXL méretekben)
- díjakat, okleveleket.

További információkért a következő személyeknél lehet érdeklődni, az alábbi telefonszámokon:

0756/928 840 - Balázs Botond

0755/409 403 - Szatmári Noémi

Kémeri Attila

Vissza a '90-es évekbe

Közel harminc Szeben megyei fiatal vett részt az április 18-án, Kolozsváron a Hello '90 című eseményen, melynek az Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem adott otthont. Az egynapos eseményre a Medgyesi MADISZ önkéntesei és küküllőalmási fiatalok látogattak el.

A Hello '90 főszervezője az RMDSZ főtítkársága volt, társszervezők: pedig a PONT, a MAKOSZ, a HÖK, az OMSZ, a MIÉRT, a KIFOR, a KMDT, az Önkéntes Klub, és a

KMDSZ voltak. Délelőtt 11-től este 10-ig lehetett ellátogatni a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem épületébe, ahol a '90-es évek szellemében koncertekkel, kiállításokkal, játékokkal, vetítésekkel várták az érdeklődőket.

Több mint ezer ember akarta újra meg tapasztalni a '90-es évek hangulatát, és akart visszautazni az időben, hogy találkozhasson rég elfeledett gyermekönmagával. Akik beléptek az épületbe, útleveleket kaptak, amelyek segítségével utazhattak az évek között. Kivétel nélkül mindenki arcáról mosoly sugárzott, és, habár a személy igazolványok alapján felnőttek voltak, gyermeki kíváncsisággal rohamozták meg a rég nem látott játékokat. A kiállításon mindenki megtalálta kedvencét, legyen az Game Boy, kazetta, kifestős könyv vagy a Moncsicsi maci.

Ezek után a Hello '90 napot egy közös tánc nyitotta meg, a régi idők slágereivel fűszerezve. A szél és a hideg idő senki kedvét nem szegte, és a kinti programokon is rengeteg résztvevő volt, az egyetem parkolójában folyamatosan a '90-es évek slágerei szóltak, és senki nem lepődött meg azon, hogy felnőtt férfiak is önfelédten énekelik az Aqua együttes Barbie Girl című dal szövegét.

A medgyesi és küküllőalmási fiatalokat leginkább a régen elfeledett tárgyak látványa nyűgözte le a kiállítás megtekintése során. A későbbiekben egy rajzfilmet is megnéztek, ami felelevenítette a régi, gyerekkori emlékeket.

Balázs Botond

VI. Élő könyvtár Medgyesen

Közel háromszáz résztvevője volt a medgyesi Polgármester Hivatal előtermében, április végén szervezett Élő könyvtár című eseménynek, melynek fő célja az emberek közötti párbeszéd fejlesztése volt.

Az április 24-25-ei eseményt immáron hatodik alkalommal szervezték meg a városban, amiben a helyi önkormányzat mellett a Medgyesi

Fiatalok Önkormányzati Tanácsa és a medgyesi MADISZ is részt vállalt. Az előző évekhez hasonlóan idén is az „Élő könyvtár”-ból olyan nyílt „könyveket”, azaz embereket lehetett kikölcsönözni, akik különféle szakmában dolgoznak, vagy társadalmi státussal rendelkeznek Medgyesen. Volt ott rendőr, magyar vállalkozó, sakk-bajnok, zongoraművész, politikus, önkéntes stb.

Őket kölcsönözheték ki az az „olvasók”, azaz az eseményre látogatók, majd ki-ki tetszés szerint feltehető kérdéseit, elbeszélgethetett velük.

Balázs Botond, a medgyesi MADISZ elnöke, akit „magyar önkéntes könyv”-ként kölcsönöztek ki az eseményre ellátogatók, elmondta, hogy többek között sok olyan kérdést tettek fel neki, ami a magyar nyelvhasználat eredetére vonatkozott, illetve arra, hogy otthon a családban milyen nyelvet használnak. Ezekből kiderült, hogy a medgyesiekben nem alakultak ki sztereotípiák az itt élő magyarokról.

„Az önkéntességgel kapcsolatosan a leggyakoribb kérdések az ifjúsági szervezet programjaira vonatkoztak, és arra, hogy milyen módon fogjuk össze a magyar fiatalokat” – tette hozzá az elnök. Szerinte nagyon hasznosak az effajta lehetőségek, mert ezek során a fiatalok az övéktől eltérő, másféle világszemléletbe nyerhetnek betekintést.

Buryán Tünde

Támogatóink:

EUROTAS KFT

Aurel Vlaicu utca, 94 szám
Tel: 0369/449726;
0743090906; 0743090938;

- GUMIABRONCSOK, VAS- ÉS ALUFELNIK
MINDEN AUTÓRA VERHETETLEN ÁRON!
- GUMISZERVÍZ: SZERELÉS, EGYEN-
SÚLYOZÁS, VULKANIZÁLÁS.

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB

YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Mediaș
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENTI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

**TECH
SERVICE**

„Jelenlegi presztízünket volt diákjaink sikere támassza alá!”

November 28 - február 28 között:

- aki feliratkozik a B kategóriára, 50%
árkedvezményt kap az A kategóriára
- aki feliratkozik a C, vagy C+E kategóriára,
az A kategóriát ingyen végezheti el

S.C. Levy Car S.R.L.
Medgyes, Lucian Blaga u., 2. sz.
Tel/Fax: 0369 434 443
Mobil: 0771 250 329

Sună bine!
www.audioexpert.ro

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

MEDGYES

Szebeni út, 174 A szám

Tel. 0269 838 241

Fax 0269 806 242

e-mail:

office@bmttransconstruct.ro

Gyermekfoglalkozások

Gulyásfőző verseny

Ifjúsági sátor

Jurta állítás

Íjászat

Néptáncelőadások

Könyvvásár

Táncház

Szervezők:

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Főszerkesztő:
Fazekas Attila

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Botond, Kémeri Attila, Szatmári Ferenc, Buryán
Tünde, Szatmári Noémi, Dr. Balázs Béla Attila

Technikai szerkesztés:

Fazekas Attila

Korrektúra:
Simon Eszter

Lap - arculat, imázs:
Fazekas Attila

*Megjelenik havonta a
medgyesi MADISZ
gondozásában.*

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

jud: Sibiu loc: Mediaş str: C.I.Brătianu Nr:32 Cod: 551003

E-mail:

nagy_kukullo@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C. Tipó Trib S.R.L.

ISSN - 2247 0115

www.medgyes.ro